

ЩОДЕННИК СЕММЕЛЬВАЙСА

Текст 1

«Липень 1846. Наступного тижня я стану «паном доктором» у першій палаті пологового будинку в головній лікарні Відня. Я злякався, коли почув про відсоток смертей серед пацієнток цієї клініки. Лише цього місяця там померли 36 з 208 матерів, усі від пологової лихоманки. Пологи так само небезпечні, як пневмонія (запалення легенів) першого ступеня».

Ці рядки із щоденника Ігнаца Семмельвайса (1818 – 1865р.р.) ілюструють жахливі наслідки пологової лихоманки – заразної хвороби, що вбила багато жінок після пологів. І. Семмельвайс збирав дані про кількість смертей від пологової лихоманки в двох палатах, окремо в першій і окремо в другій (див. діаграму).

Лікарі, і серед них Семмельвайс, не знали зовсім нічого про причини пологової лихоманки. Розгорнемо ще раз щоденник Семмельвайса:

«Грудень 1846. Чому так багато жінок помирає від цієї лихоманки після пологів, які не мали жодних ускладнень? Століттями наука твердила нам, що матерів вбиває невидима епідемія. Причинами можуть бути або зміни в повітрі, або якийсь позаземний вплив, або рух самої земної поверхні, землетрус».

Малоймовірно, що в наші дні розглядатимуть позаземний вплив або землетрус як можливі причини лихоманки. Зараз нам відомо, що річ у дотриманні гігієнічних умов. Але за часів, коли жив Семмельвайс, багато людей, навіть науковців, уважали саме так! Проте сам Семмельвайс заперечував, що лихоманку можуть викликати позаземний вплив або землетрус. Він намагався переконати у цьому своїх колег, указуючи на зібрані ним дані (див. діаграму).

Завдання 1: ЩОДЕННИК СЕММЕЛЬВАЙСА

Уявіть себе на місці Семмельвайса. Поясніть, ґрунтуючись на зібраних Семмельвайсом даних, чому пологову лихоманку навряд чи може викликати землетрус.

Щоденник Семмельвайса. Текст 2

Одним з видів діагностики в лікарні був розтин. Тіло померлого розтинали, щоб знайти причину смерті. Семмельвайс записав у щоденнику, що студенти, які працювали в першій палаті, зазвичай брали участь у розтині жінок, які померли днем раніше, а потім оглядали жінок, які щойно народили. При цьому студенти не надавали особливої уваги тому, щоб як слід помитися після розтинів. За їх запахом можна було сказати, що вони

працювали в морзі, і дехто з них навіть пишався цим, оскільки вважалося, що так вони засвідчують свою працьовитість!

Один з друзів Семмельвайса помер, порізавшись під час розтину. Розтин його тіла показав, що в нього були ті ж симптоми, що і в матерів, які померли від пологової лихоманки. У Семмельвайса з'явилася нова ідея.

Завдання 2: ЩОДЕННИК СЕММЕЛЬВАЙСА

Нова ідея Семмельвайса полягала в тому, що існує зв'язок між значним відсотком жінок, які помирали в пологових палатах, і поведінкою студентів.

Якою була ця ідея?

A Якби студенти ретельно милися після розтинів, кількість випадків захворювання пологовою лихоманкою зменшилася б.

B Студенти не мали б брати участі в розтинах, оскільки вони могли порізатися.

C Від студентів тхнуло, тому що вони не милися після розтинів.

D Студенти хотіли показати, які вони працелюбні, що призводило до халатності по відношенню до жінок, яких вони оглядали.

Завдання 3: ЩОДЕННИК СЕММЕЛЬВАЙСА

Семмельвайс досяг успіху у своїх спробах зменшити кількість смертей, пов'язаних з пологовою лихоманкою. Але пологова лихоманка навіть зараз залишається хворобою, якої важко позбавитися.

Лихоманка, яку складно лікувати, усе ще є проблемою в лікарнях. Здійснюються різноманітні заходи для розв'язання цієї проблеми. Серед них – прання простирادل за високих температур.

Поясніть, чому висока температура при пранні простирادل сприяє зменшенню ризику захворювання пацієнтів лихоманкою.

.....
.....
.....

Завдання 4: ЩОДЕННИК СЕММЕЛЬВАЙСА

Багато хвороб можнавилікувати за допомогою антибіотиків. Проте позитивна дія деяких антибіотиків у боротьбі з пологовою лихоманкою зменшилася за останні роки.

У чому причина цього явища?

A Після виготовлення антибіотики поступово втрачають свою активність.

B Бактерії продукують опірність антибіотикам.

C Ці антибіотики діють тільки проти пологової лихоманки, але не проти інших хвороб.

D Необхідність у цих антибіотиках зменшилася, тому що останніми роками значно покращилися умови надання медичної допомоги.